

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Miroslava Osifa, v trestnej veci proti obžalovaným **J. X.** a **X. Y.**, pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. apríla 2011 v Bratislave, o odvolaní obžalovaných proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 22. apríla 2010, sp. zn. BB-4 T 7/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. **z r u š u j e** napadnutý rozsudok.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, boli obžalovaní J. X. a X. Y. uznaní za vinných z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

J. X. dňa 28. septembra 2009 v čase asi o 09.30 hod. v Bratislave na H. ul. X. v kancelárii v objekte oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava ponúkol príslušníkovi oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava por. Bc. M. T. pri spisovaní zápisnice o podaní vysvetlenia podľa § 22 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov peňažný úplatok v neurčenej výške za to, aby do zápisnice o preverovaní pobytu osôb, občanov Čínskej ľudovej republiky Z. Y., A. L., J. R. a Z. H. uviedol také skutočnosti, ktoré pozitívne ovplyvnia procesy rozhodovania

pri udeľovaní jednotlivých povolení na pobyt podľa zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov, za čo J. X. a X. Y. dňa 29. septembra 2009 v čase medzi 09.58 hod do 10.15 hod. vo dvore rodinného domu na Račianskej ul. č. 150 v Bratislave spoločne odovzdali por. Bc. M. T. ako úplatok bankovku v nominálnej hodnote 500 eur.

Obžalovanému J. X. za to bol podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Výkon trestu odňatia slobody mu bol podmiennečne odložený podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 56 ods.1 Tr. zák. bol mu uložený aj peňažný trest v sume 250 (dvestopäťdesiat) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, bol mu ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Obžalovanej X. Y. podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j/ Tr. zák. bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Výkon trestu odňatia slobody jej bol podmiennečne odložený podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 56 ods.1 Tr. zák. bol jej uložený aj peňažný trest v sume 250 (dvestopäťdesiat) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, bol jej ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovaným J. X. a X. Y. súd prvého stupňa uložil aj trest prepadnutia veci, a to peňažnej sumy 500 (päťsto) eur.

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote obžalovaní J. X. a X. Y. podali odvolanie, a to proti výrokom o vine a treste, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu nasledovne odôvodnili.

Podľa ich názoru samosudca pri výsluchu obžalovaných J. X. a X. Y. na hlavnom pojednávaní nesprávne konštatoval, že ich výpovede sú zhodné s výpoveďami z prípravného konania, to ale nezodpovedá realite. Z výpovede obžalovaného J. X. z prípravného konania zo dňa 9. novembra 2009 vyplýva, že peniaze ktoré ako dar dňa 29. septembra 2009 odovzdal por. Bc. M. T., mal vo vrecku nohavíc. Pri výsluchu v prípravnom konaní dňa 22. novembra 2009 obžalovaný J. X. vôbec neuviedol, odkiaľ bankovku vzal a akým spôsobom. Až na hlavnom pojednávaní dňa 22. apríla 2010 obžalovaný J. X. uviedol, že peniaze šiel zobrať z domu, a to v dobe, keď videl po chodníku prichádzať svedka por. Bc. M. T.. Bolo to teda skôr, než svedok por. Bc. M. T. začal dňa 29. septembra 2009 zaznamenávať priebeh rozhovoru na technické zariadenie.

Obžalovaná X. Y. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že ak by si bol od nej manžel – obžalovaný J. X., pýtal peniaze v čase, keď už bol policajt na dvore, resp. pred tým ako mal prísť k nim, tak by si to pamätala. Manžel peniaze od nej nepýtal, pýtal sa jej len, či majú darček pre hosťa – svedka por. Bc. M. T.. Až na otázku samosudcu obžalovaný J. X. uviedol, že bankovku v hodnote 500 eur zobral z manželkinej tašky, ktorá bola odložená pri dverách domu, čo bolo asi 5 až 6 m od miesta, kde potom stál s policajtom por. Bc. M. T.. Pokiaľ obžalovaný J. X. dal svedkovi 500 euróv bankovku, urobil tak bez postranných úmyslov v súlade s čínskou obyčajou, obdarovať hosťa, o čom manželka – obžalovaná X. Y. vôbec nevedela.

Pokiaľ ide o obrazovo-zvukový záznam zhotovený svedkom-agentom por. Bc. M. T., podľa ich názoru nemá žiadnu vypovedaciu ani dôkaznú hodnotu. Na zázname nie je zachytený moment, kedy obžalovaný J. X. daroval svojmu hosťovi pozornosť. V žiadnom prípade týmto dôkazom nie je dokázaná ani spoluúčasť obžalovanej X. Y. na žalovanej trestnej činnosti, ako ani tá skutočnosť, aby vedela o úmysle manžela obdarovať hosťa 500 euróv bankovkou. Takýto záver nie je možné urobiť ani z obrazovo-zvukového záznamu, kde v čase o 10.00.57 hod. obžalovaná X. Y. držiaca niečo v ruke, zmenila intonáciu svojho hlasu, aby v tomto momente šlo z jej strany

o pokus ponúknuť svedkovi úplatok. Obžalovaná X. Y. síce niečo drží v ruke, ale mohla to byť došlá pošta, ako to uvádzala na svoju obhajobu a stíšenie hlasu zdôvodnila problémom s dýchaním.

Samotný obrazovo-zvukový záznam podľa ich názoru preukazuje len úroveň celého rozhovoru plného trápnych odmlúk, z ktorého je zjavné, že obžalovaní J. X. a X. Y. boli z príchodu svedka por. Bc. M. T. dezorientovaní a nemali predstavu o dôvode jeho návštevy. Podľa kladených otázok a obsahu rozhovoru považovali jeho príchod k nim domov za priateľskú návštevu, keďže tohto rozhovoru sa nezúčastnil tlmočník.

Svedok por. Bc. M. T. pri spisovaní zápisnice o podaní vysvetlenia s obžalovaným J. X. dňa 28. septembra 2009 nemal tlmočníka a nie je pravdou, aby bol výsluch prerušil, nakoľko predmetná zápisnica je riadne ukončená. Napriek tomu svedok por. Bc. M. T. nevedno ako dospel k záveru, že mu obžalovaným J. X. je ponúkaný peňažný úplatok v neurčenej výške, a preto sa dal ustanoviť za agenta, hoci nemohol vedieť, že takýto dar od obžalovaného J. X. počas návštevy u nich doma dostane.

Z doposiaľ vykonaných dôkazov je zrejmé, že v objekte oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava na H. ul. č. X. dňa 28. septembra 2009 v čase spisovania zápisnice o podaní vysvetlenia s obžalovaným J. X. bol prítomný aj tlmočník Mgr. S. V., ktorý napriek tomu ako tlmočník využitý nebol. Konanie pred policajtom cudzineckej polície svedkom por. Bc. M. T., je preto potrebné považovať za zmätočné, trpiace procesnou chybou, lebo bolo vykonané bez tlmočníka.

Podľa názoru obžalovaných J. X. a X. Y. výsledkami doposiaľ vykonaného dokazovania vôbec im nebolo preukázané protiprávne konanie a preto navrhli odvolaciemu súdu, aby tento napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Na podklade odvolania obžalovaných J. X. a X. Y. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie

obžalovaných J. X. a X. Y. je dôvodné, a to vzhľadom aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ktoré by ale mohli odôvodňovať podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Preskúmaním napadnutého rozsudku, ako aj konania mu predchádzajúceho v rozsahu vyššie uvádzaného ustanovenia Trestného poriadku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vo veci rozhodol predčasne, na podklade skutkového stavu veci, ktorý dôvodne vyvoláva pochybnosti o správnosti a úplnosti jeho zistenia, a to vzhľadom na obhajobné tvrdenia obžalovaných J. X. a X. Y..

Podľa ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por. prvá veta, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia treba považovať jednak splnenie formálnych, t. j. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových, t. j. materiálnych podmienok. To znamená, aby úkon – použitý dôkazný prostriedok na vykonanie, resp. získanie dôkazu, bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré môže byť zameraný a použitý. Dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o vine obžalovaných J. X. a X. Y. založil predovšetkým na výpovedi svedka por. Bc. M. T., ako aj na podklade obsahu obrazovo-zvukového záznamu zo dňa 29. septembra 2009, ktoré ako dôkaz boli vykonané na hlavnom pojednávaní dňa 22. apríla 2010. Na č. l. 159 trestného spisu je zaprotokolované uznesenie podľa ustanovenia § 270 ods. 2 Tr. por., ktorého súčasťou je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol obrazovo-zvukový záznam vyhotovený, resp. získaný.

Na podklade vyššie uvedeného preto odvolací súd mohol bez akýchkoľvek pochybností urobiť záver, a to zhodne s postupom súdu prvého stupňa, že použitie agenta-svedka por. Bc. M. T. v zmysle ustanovenia § 117 Tr. por. bolo vykonané v súlade

so zákonom, a preto na obsah obrazovo-zvukového záznamu je možné prihliadať v celom rozsahu, ako na zákonne získaný dôkaz.

Z obsahu tohto záznamu je zrejmé, že obžalovaní J. X. a X. Y. neovládajú dokonale slovenský jazyk a na komunikáciu medzi sebou používajú aj iný jazyk, pravdepodobne svoj rodný jazyk. Pritom nie je vylúčené, že práve v dobe, keď hovoria iným jazykom, že v tom momente sa obžalovaní dohadujú o odovzdaní daru, ako to uvádzajú na svoju obhajobu, resp. o odovzdaní úplatku, ako im to je dávané obžalobou za vinu.

Preto bude potrebné do konania pribrať tlmočníka z jazyka čínskeho do jazyka slovenského a naopak, aby tento pretlmočil tie časti zvukového záznamu, kde obžalovaní medzi sebou komunikujú zrejme v rodnom jazyku, aby bol súdu zrejмый celý obsah obrazovo-zvukového záznamu, a to práve vzhľadom na ich obhajobu, že obžalovaná X. Y. nemala vedomosť o úmysle obžalovaného J. X. obdarovať svedka por. Bc. M. T..

Zo zápisnice o podaní vysvetlenia obžalovaným J. X. zo dňa 28. septembra 2009 nepochybne vyplýva, že táto bola vyhotovená bez prítomnosti tlmočníka, hoci tento sa na mieste jej spisovania nachádzal, ktorú skutočnosť potvrdzuje nie len obžalovaný J. X., ale aj svedok por. Bc. M. T. a samotný tlmočník Mgr. S. V..

Správne konanie pred policajtom cudzineckej polície svedkom por. Bc. M. T., je preto potrebné považovať za zmätočné, trpiace procesnou chybou, lebo bolo vykonané bez tlmočníka a na jeho obsah preto nie je možné prihliadať, ako na zákonne získaný dôkaz.

Výpoveď svedka por. Bc. M. T. a ním vyhotovený obrazovo-zvukový záznam zo stretnutia s obžalovanými J. X. a X. Y., ako aj zaistená bankovka o hodnote 500 eur sú dôkazy, ktoré svedčia v neprospech obžalovaných, ale len na ich podklade bez akýchkoľvek pochybností nie je možné urobiť záver o vine oboch obžalovaných, predovšetkým zaver o subjektívnej stránke žalovaného konania obžalovanej X. Y..

Z obrazovo-zvukového záznamu je zistiteľné, že obžalovaná X. Y. v čase o 10.00.56 až 10.00.57 voľačo drží v ľavej ruke a dáva to smerom k svedkovi por. Bc. M. T., pritom zmenenou intonáciou hlasu vraví „na kávu“, čo viackrát opakuje.

Rovnako v uvedenej dobe sa vyjadruje aj obžalovaný J. X.. Navyše z mimiky tváre obžalovanej X. Y. a jej celkovej gestikulácie nepochybne vyplýva, že sa snaží odovzdať bližšie nešpecifikovanú vec por. Bc. M. T..

Vzhľadom na obhajobu obžalovanej X. Y., že v ruke drží poštu, preto bude úlohou súdu, vzhľadom na kontradiktórny proces dokazovania, získať dôkaz o tom, čo obžalovaná X. Y. drží v ruke a snaží sa to odovzdať svedkovi por. Bc. M. T..

V prípade ak sa po doplnení dokazovania preukáže, že obžalovaná X. Y. v ruke drží bankovku o hodnote 500 eur, potom odvolací súd k obhajobe obžalovaných J. X. a X. Y. uvádza, že nie je možné odovzdanie predmetnej bankovky považovať za dar v zmysle národných obyčají, ako to uvádza na svoju obhajobu obžalovaný J. X., ale pôjde o úplatok, ako im to je dávané obžalobou za vinu.

Keďže obsah zápisnice o podaní vysvetlenia spísaný s obžalovaným J. X. bez prítomnosti tlmočníka v objekte oddelenia cudzineckej polície PZ na H. ul. X. v Bratislave dňa 28. septembra 2009, je aj z dôvodu absencie podpisov osôb, ktoré sa tohto úkonu zúčastnili procesne nepoužiteľný, preto bude potrebné prítomnosť obžalovaného J. X. na tomto úkone preveriť výsluchom osoby, ktorá mala byť prítomná tohto úkonu, t. j. por. Mgr. H..

Záverom odvolací súd považuje za nutné uviesť, že v zmysle ustanovenia § 1 Tr. por. je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán – prokurátora na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu na strane druhej. Strany trestného konania pred súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú.

Posúdenie dôkazov je úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu. Platí teda, že súd má rozhodnúť spor medzi prokurátorom (štátom) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nie len zásady rovnosti strán v konaní pred súdom, ale aj zásady spravodlivého procesu.

Nie je preto prípustné, aby prokurátor prenášal svoje povinnosti vyplývajúce mu z ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. na súd a očakával, že súd vyrieši svojim dokazovaním a dopĺňaním dokazovania nad rámec návrhov prednášanými stranami trestného konania, základné predpoklady trestnej zodpovednosti obvineného.

Vzhľadom na vyššie uvádzané pochybenia pri zisťovaní skutkového stavu veci odvolací súd dospel k záveru, že špecializovaný trestný súd rozhodol predčasne na podklade skutkového stavu veci, ktorý dôvodne vzbudzuje pochybnosti o tom, že sa skutok stal tak, ako je to uvedené v skutkovej vete obžaloby a napadnutého rozsudku.

Preto na odvolania obžalovaných J. X. a X. Y. postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Úlohou súdu preto bude po vrátení veci doplniť dokazovanie v rozsahu ako je to vyššie uvedené, prípadne doplniť dokazovanie aj o dôkazy podľa návrhu strán trestného konania a až po takto doplnenom dokazovaní bude môcť súd vo veci zákonne rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. apríla 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Miroslav Osif

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková